

اخبار واحدها

اهمیت اعتمادسازی

میان دانشگاه، جامعه و صنعت

امیر ادیب اردکانی

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی اردکان

به نظر من طرح پایش، یک طرح مهم، تاثیرگذار و سرنوشت‌ساز است، چون این طرح در جهت هدفمند شدن پایان‌نامه‌ها و کاربردی‌شدن آنها و ایجاد انگیزه و رغبت بیشتر بین استادان و دانشجویان اجرایی شده است. در نهایت اگر این طرح به‌درستی اجرا شود و استمرار داشته باشد (بسیاری از طرح‌ها و دستورالعمل‌ها در میانه راه با کندی یا توقف و عدم اجرای صحیح و درست مواجه می‌شوند)، از جمله طرح‌های ماندگار علمی در مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی خواهد بود.

اعتمادسازی میان دانشگاه و صنعت

درخصوص طرح‌های علمی و پژوهشی چه در دانشگاه آزاد اسلامی و چه در دیگر دانشگاه‌های کشور، نقطه مشترکی وجود دارد: طرح‌ها و تحقیقات مختلفی توسط اعضای هیات‌علمی و حتی در مقاطع تحصیلات تکمیلی از سوی دانشجویان اجرا می‌شود و هرساله تعداد زیادی از پژوهش‌ها و حتی پایان‌نامه‌های مختلف علمی در دانشگاه‌ها تالیف و تهیه می‌شوند اما مشکل اصلی‌ای که اینجا وجود دارد و در برخی واحدهای دانشگاهی هم به چشم می‌خورد، عدم‌اطلاع‌ها از این فعالیت‌ها یا عدم‌اطمینان به تحقیقات دانشگاهی از سوی جامعه است که بسیار مشکل‌ساز شده است. مثلا در واحد دانشگاهی اردکان، وقتی عنوان پایان‌نامه‌های مقطع کارشناسی ارشد علوم تربیتی توسط بازرسان سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی و حتی مدیران استانی مورد بررسی قرار گرفت، خیلی ابراز رضایت کرده و ما را تشویق کردند، چون این طرح‌ها و عناوین بسیار مهم و کاربردی به همه دانشگاه‌ها رسانده شده‌اند اما این ایراد را وارد می‌کردند که آیا اداره آموزش و پرورش اردکان از این طرح‌ها و موضوعات اطلاع دارد یا خیر، که بیان کردیم خیر، چون به‌هرحال این موضوعات در راستای انتظارات و مسائل سیستم آموزش و پرورش کشور است اما بهره‌برداران لازم از آنها صورت نمی‌گیرد.

ضرورت حضور دانشگاه در همه عرصه‌ها

درحقیقت این یک نقطه ضعف مهم است که چرا موضوعات پایان‌نامه‌ها در نهادهای ذی‌ربط و سایر بخش‌های جامعه به صورت جدی موردتوجه قرار نمی‌گیرند. به نظر بنده علت این است که متأسفانه آن ارتباطی که باید بین دانشگاه‌ها و جامعه و نهادها باشد، به صورت دقیق و درست برقرار نشده و متأسفانه جامعه نسبت به دانشگاه آن اعتماد لازم را ندارد. حتی وقتی می‌خواهیم برای صاحبان صنایع و بخش‌های مختلف صنعتی دوره‌های آموزشی یا کارگاه‌های تخصصی برگزار کنیم، شاهد این مساله هستیم که آن اعتماد لازم از جانب بخش صنعت نسبت به دانشگاه دیده نمی‌شود، حتی خود آنها از استادی که ممکن است آکادمیک نباشد و فقط صرفا مدتی کار مرتبط انجام داده، استفاده می‌کنند، بدون اینکه درصد این باشند که به یک جمع‌بندی علمی و پژوهشی درست برسند و از توان دانشگاه‌ها در این زمینه استفاده کنند. به نظر بنده اگر بتوانیم اعتماد میان جامعه و دانشگاه را هرچه زودتر برقرار کنیم، طرحی مثل پایش، هم پایداری بیشتری پیدا می‌کند و هم منشأ آثار بیشتری برای دانشگاه و صنعت خواهد بود. همان‌طور که عرض کردم درست اجرا شدن و نظارت صحیح بر حسن انجام طرح‌های پژوهشی، به‌خصوص طرح پایش، باعث می‌شود در آینده شاهد این باشیم که در سطح بسیار بالایی، اعتمادسازی میان دانشگاه، جامعه و صنعت برقرار خواهد شد.

حل مسائل منابع انسانی در نهادها و موسسات

اما در دانشگاه آزاد اسلامی اردکان و در راستای فعال کردن دانشگاه در طرحی مثل پایش، تفاهت‌نامه‌هایی را با صنایع شهرستان اردکان منعقد کرده‌ایم تا مشکلات آن صنایع را در بخش منابع انسانی مرتفع کنیم. همچنین این واحد دانشگاهی بیشتر در حوزه‌های علوم انسانی فعال است تا فنی و مهندسی، بنابراین با توجه به توان ما در این حوزه بنیادست در بحث توانمندسازی نیروی انسانی موسسات و نهادهای استانی فعالیت کنیم؛ اینکه بررسی کنیم تنش‌ها و چالش‌های موجود میان نیروی انسانی یک مجموعه چیست و بعد از بررسی مشکلات، راهکارهای لازم را هم ارائه دهیم. در این راستا قرار است نیازسنجی‌های لازم از سوی ما انجام شود تا مشخص شود بخش صنعت و سایر نهادها در حوزه حل مسائل و مشکلات نیروی انسانی خود به چه عناوین و دوره‌های تخصصی‌ای نیاز دارند تا از جانب کادر هیات‌علمی و کارشناسان ما اقدامات لازم صورت بگیرد، فعالیت و اقدامی که درحقیقت باعث ارتقای سطح منابع انسانی موسسات، نهادها یا بخش صنعت خواهد شد. تلاش ما بر این است که این تفاهت‌نامه‌ها را هرچه زودتر به مرحله اجرا برسانیم، چون با توجه به توانی که در واحد اردکان وجود دارد، اجرایی شدن آن برای ما بسیار ساده است. بنابراین اگر اعتمادسازی لازم صورت بگیرد، قطعاً تفاهت‌نامه‌هایی از این دست بیش از گذشته منعقد خواهد شد.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی قوچان در گفت‌وگو با «فرهنگستان»:

اطمینان صاحبان صنایع غذایی را برای حل مسائل‌شان جلب کرده‌ایم

صدرا صدوقی

روزنامه‌نگار

دانشگاه آزاد اسلامی واحد قوچان در دوم آبان ۱۳۶۸ تاسیس شد و فعالیت آموزشی خود را از نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۶۹-۱۳۶۸ با پذیرش حدود ۱۳۰ دانشجو در رشته کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی و آموزش ابتدایی، در ساختمان استیجاری با زیربنا حدود ۷۰۰ مترمربع و با حداقل امکانات لازم آغاز کرد. همزمان با گسترش دانشگاه و افزایش رشته‌های جدید تلاش برای احداث مجتمع دانشگاهی در حاشیه جاده آسیایی شروع شد و فاز اول آن در دهه مبارک فجر ۱۳۷۶ در سایت ۱۵ هکتاری واحد در ۴ کیلومتر ۴ جاده قوچان - مشهد، در ساختمان آموزشی با زیربنا ۸۰۰۰ مترمربع افتتاح شد و مورد بهره‌برداری قرار گرفت. فاز دوم (با توجه به اینکه اکثر دانشجویان واحد غیربومی و خواهر هستند و به علت کمبود ساختمان استیجاری با کاربری مناسب در سطح شهر) ساخت خوابگاه مرکزی فاز یک خواهران با ظرفیت ۳۵۰ نفر در زیربنا ۲۸۰۰ مترمربع در اولویت بعدی قرار گرفت که خردادماه ۱۳۸۰ آماده شد و با امکانات رفاهی مناسب شروع به کار کرد. همزمان با احداث خوابگاه، ساخت ساختمان اداری واحد با زیربنا ۲۸۰۰ مترمربع در فاز سه شروع و نهایتاً آذرماه ۱۳۸۱ آماده بهره‌برداری شد. فاز چهار خوابگاه شماره ۲ مرکزی با ظرفیت ۳۵۰ نفر و زیربنا ۲۸۰۰ مترمربع احداث شد. پس از آن ساختمان‌های دانشکده پرستاری و مامایی با زیربنا ۲۲۳۸ مترمربع، ساختمان سلف‌سرویس با زیربنا ۲۲۰۰ مترمربع و مجتمع آموزشی دانشکده سما (شامل سه باب آموزشگاه) با زیربنا ۴۸۰۰ مترمربع و ساختمان آموزشی پژوهشی دکتر جوانبخت با زیربنا بالغ بر ۵۰۰۰ مترمربع به‌من ماه ۱۳۸۶ احداث شد و مورد بهره‌برداری قرار گرفت. در مراحل بعدی توسعه دانشگاه، دانشکده علوم انسانی با زیربنا ۴۶۳۲ مترمربع و مسجد دانشگاه نیز با زیربنا ۱۸۶۲ مترمربع و مجموعه ورزشی شهیدکلاهدوز با زیربنا ۷۱۶۹ مترمربع و تعمیرگاه و پارکینگ با زیربنا ۸۰۰ مترمربع و فاز سه دانشکده پرستاری با زیربنا حدود ۵۰۰ مترمربع ساخته شده و به بهره‌برداری رسیدند. هم‌اکنون واحد قوچان در تقسیم‌بندی واحدها، دارای درجه بسیار بزرگ بوده و با داشتن ۲۴ آزمایشگاه و کارگاه مجهز و کتابخانه با ۶۳۴۵۱ جلد کتاب با عناوین فارسی و جلد کتاب با عناوین لاتین و نشریات تخصصی، سالن کامپیوتر، کافی‌نت و سایت اینترنتی اختصاصی با

پهنای باند MB ۲۰ و ۹۳ عضو هیات‌علمی با درجه دکتری و فوق‌لیسانس و ۱۰۰ نفر حق‌التدریس دارای ۵۲ رشته تحصیلی در چهار مقطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری با حدود بیش از ۴۵۰۰ نفر دانشجو است. تاکنون بیش از ۲۳۰۰۰ نفر دانش‌آموخته در گروه‌های مختلف فنی و مهندسی، کشاورزی، علوم پایه، علوم انسانی و علوم پزشکی را پرورش داده و به جامعه علمی کشور ارائه کرده است.

ما تا امروز همواره با شرکت‌های شریک‌های صنعتی

در منطقه و استان جلسات منظمی داشتیم و کلینیک‌های مشترک صنعتی و مراکز تخصصی و فنی‌حرفه‌ای را هم دایر کرده‌ایم. درحال حاضر در استان خراسان رضوی فقط دو مرکز فنی‌حرفه‌ای وجود دارد که یکی از آنها متعلق به واحد قوچان است

این دانشگاه در گذشته به عنوان قطب شیمی، نفت و گاز در کشور مطرح بود اما امروز با توجه به توان بالای کادرعلمی و فارغ‌التحصیلان آن در حوزه صنایع غذایی، به‌عنوان قطب صنایع غذایی کشور به‌فعلیت خود ادامه خواهد داد. در این راستا در گفت‌وگو با غلامرضا کاظمی، رئیس این واحد دانشگاهی مروری داریم بر فعالیت‌های علمی و پژوهشی این دانشگاه و نحوه حضور این مرکز بزرگ آموزش عالی در طرح پایش.

چرا اجرای طرحی چون «پایش» می‌تواند در سیستم آموزش عالی به‌خصوص در مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی، اهمیت و ضرورت داشته باشد؟

آنچه اهمیت دارد این است که پژوهش‌های ما به‌تولید علم، درآمدزایی و تجاری‌سازی دانش‌ها منجر شود. بنابراین لازم بود یک بانک اطلاعاتی قوی از موضوعات پایان‌نامه‌های مختلف و نیز ارتباط منظمی با صنعت داشته باشیم تا کارهای موازی انجام نشود و اطلاعات صنعت و خواسته‌های بخش صنعتی در دسترس باشد تا استادان متخصص هر رشته دانشگاهی بتوانند نیازهای صنعت را در قالب پایان‌نامه‌ها ارائه کنند و از این طریق مسائل و مشکلات این حوزه حل شود. یعنی هدف از اجرای طرحی چون پایش این است که ما بتوانیم از طریق خروجی‌های پایان‌نامه‌های کاربردی، مشکلات جامعه را حل کنیم. همچنین مشکل دیگر این بود که خیلی از پایان‌نامه‌هایی که ارائه می‌شوند، تکراری هستند و به‌عبارتی موازی کاری در این حوزه صورت می‌گیرد، امیدواریم با طرح پایش جلوی موازی‌کاری‌ها و فعالیت‌های غیرکاربردی در حوزه تحقیقات دانشجویی، به‌خصوص پایان‌نامه‌ها بیش از پیش گرفته شود.

چه اقداماتی برای پایداری طرحی چون پایش باید انجام داد؟

به نظر بنده یکی از اقدامات مهم این است که هر استان یا واحد استانی را با توجه به توان تخصصی اش ببینیم. مثلا واحد قوچان قطب صنایع غذایی و شیمی است، پس اگر

تخصص اصلی خودمان را درنظر بگیریم، بهتر به نتایج علمی دست پیدا می‌کنیم و اقدامات ما هم جنبه پایدارتری به خود خواهند گرفت. در این میان، پیگیری‌های علمی و دنبال کردن اهداف صحیح در فعالیت‌های علمی هم می‌تواند در این پایداری تاثیر ویژه‌ای داشته باشد. این پیگیری‌ها و درنتیجه پایداری حاصل از آن باعث می‌شود پژوهش‌های ما تاثیرگذاری بیشتری داشته باشند.

تا چه سطحی در دانشگاه آزاد اسلامی قوچان به‌عنوان یک واحد بسیار بزرگ، تلاش شما بر این بوده تا دانشجویان مهارت‌محور و خروجی کارهای آنها، جنبه کاربردی داشته باشد؟

ما تا امروز همواره با شرکت‌های شهرک‌های صنعتی در منطقه و استان جلسات منظمی داشتیم و کلینیک‌های مشترک صنعتی و مراکز تخصصی و فنی‌حرفه‌ای را هم دایر کرده‌ایم. درحال حاضر در استان خراسان رضوی فقط دو مرکز فنی‌حرفه‌ای وجود دارد که یکی از آنها متعلق به واحد قوچان است. در این راستا دوره‌های رسمی فنی‌حرفه‌ای را به صورت کوتاه‌مدت برگزار می‌کنیم. تا امروز در این مراکز سه محصول ما هم تجاری‌سازی شده‌اند، حتی با یکی از محصولات‌مان با شرکت قطار شهری استان خراسان رضوی درحال همکاری هستیم. یکی از این محصولات، گریس یا روانکار نسوز است که در سیستم قطارهای شهری کاربرد ویژه‌ای دارد. این محصول در قالب شرکت‌های دانش‌بنیان ما که بسیار هم فعال هستند، تجاری‌سازی شده و به جامعه صنعتی ایران عرضه شده است. همچنین یکی دیگر از محصولات ما نوعی ماده شیمیایی است که کاربرد موثری در صنایع شیمیایی و پتروشیمی دارد. این محصولات همه ثبت شده‌اند و مجوزهای لازم را هم اخذ کرده‌اند و درحال تجاری‌سازی هستند. ما شاید دومین یا سومین واحد در دانشگاه آزاد اسلامی هستیم که به تولید محصولات رسیده‌ایم و همچنین با برگزاری دوره‌های کاربردی کوتاه و بلندمدت برای دانشجویان و فارغ‌التحصیلان تلاش کرده‌ایم برای ترویج مهارت‌محوری قدم‌های موثری برداریم.

آنچه اهمیت دارد این است که پژوهش‌های

ما به تولید علم، درآمدزایی و تجاری‌سازی دانش‌ها منجر شود. بنابراین لازم بود یک بانک اطلاعاتی قوی از موضوعات پایان‌نامه‌های مختلف و نیز ارتباط منظمی با صنعت داشته باشیم تا کارهای موازی انجام نشود

ما تا امروز همواره با شرکت‌های شهرک‌های صنعتی در منطقه و استان جلسات منظمی داشتیم و کلینیک‌های مشترک صنعتی و مراکز تخصصی و فنی‌حرفه‌ای را هم دایر کرده‌ایم. درحال حاضر در استان خراسان رضوی فقط دو مرکز فنی‌حرفه‌ای وجود دارد که یکی از آنها متعلق به واحد قوچان است. در این راستا دوره‌های رسمی فنی‌حرفه‌ای را به صورت کوتاه‌مدت برگزار می‌کنیم. تا امروز در این مراکز سه محصول ما هم تجاری‌سازی شده‌اند، حتی با یکی از محصولات‌مان با شرکت قطار شهری استان خراسان رضوی درحال همکاری هستیم. یکی از این محصولات، گریس یا روانکار نسوز است که در سیستم قطارهای شهری کاربرد ویژه‌ای دارد. این محصول در قالب شرکت‌های دانش‌بنیان ما که بسیار هم فعال هستند، تجاری‌سازی شده و به جامعه صنعتی ایران عرضه شده است. همچنین یکی دیگر از محصولات ما نوعی ماده شیمیایی است که کاربرد موثری در صنایع شیمیایی و پتروشیمی دارد. این محصولات همه ثبت شده‌اند و مجوزهای لازم را هم اخذ کرده‌اند و درحال تجاری‌سازی هستند. ما شاید دومین یا سومین واحد در دانشگاه آزاد اسلامی هستیم که به تولید محصولات رسیده‌ایم و همچنین با برگزاری دوره‌های کاربردی کوتاه و بلندمدت برای دانشجویان و فارغ‌التحصیلان تلاش کرده‌ایم برای ترویج مهارت‌محوری قدم‌های موثری برداریم.

نقش دانشگاه آزاد اسلامی

در تبدیل ایران به قطب علمی منطقه

دانشگاه آزاد اسلامی به برکت نظام و انقلاب اسلامی و در راستای توسعه علم و دانش راه‌اندازی شده است. رضا شعبان نژاد، سرپرست دانشگاه‌های آزاد اسلامی ناحیه جنوب و غرب استان قزوین، با اعلام این مطلب در دیدار با فرماندار جدید تاکستان گفت: «در آستانه چهل‌مین سالروز پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران قرار داریم، انقلابی که موجب شد امروز ایران به یکی از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین کشورهای منطقه و جهان در زمینه‌های مختلف علمی و پژوهشی مبدل شود. خدای بزرگ را شاکریم که دانشگاه آزاد اسلامی هم نقش بسزایی در این موفقیت داشته است.» سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان افزود: «واحد تاکستان از سال ۶۶ راه‌اندازی شده و تاکنون جوانان بسیاری در رشته‌های مختلف از این واحد دانشگاهی فارغ‌التحصیل و در بدنه مدیریتی کشور، استان و شهرستان مشغول به‌کار شده‌اند.» رضا طاهری، فرماندار جدید شهرستان تاکستان با بیان اینکه خود نیز دانش‌آموخته واحد تاکستان در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد است، اظهار کرد: «بدون شک نقش دانشگاه آزاد اسلامی در گسترش فضای علمی و آموزشی کشور بر کسی پوشیده نیست.» او افزود: «با تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی در تاکستان جوانان این منطقه به سمت تحصیل و فراگیری علم سوق داده شدند که این امر موجب ارتقای سطح علمی شهرستان شد.»

توسعه گردشگری و سلامت

در دانشگاه آزاد اسلامی اردبیل

شاخص گردشگری استان اردبیل در طول سال متنوع است. بهترین ماه‌ها از نظر دارا بودن شرایط آسایشی برای گردشگران در این استان ماه‌های فروردین، اردیبهشت و مهر است که بهترین شرایط را به خود اختصاص داده‌اند و در مقابل، ماه‌های دی و بهمن از بدترین شرایط آسایشی برخوردارند. اسحاق رسولی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان اردبیل با اعلام این مطلب، گفت: «وجود بیش از ۵۰ جاذب تاریخی، فرهنگی، درمانی و تفریحی در استان اردبیل، این استان را به یکی از قطب‌های گردشگری کشور تبدیل کرده است. استفاده از ظرفیت‌های این منطقه و پاسخ به چالش‌های کم‌آبی و مدیریت پسماند‌های صنعتی هم می‌تواند از دیگر راهبردهای مساله‌محوری دانشگاه در این استان پرچاذه باشد.» او محور اصلی توسعه استان اردبیل را گردشگری و توریسیم‌محوری معرفی کرد و افزود: «دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، خلخال و مشکین‌شهر مشخصا در زمینه‌های گردشگری ورود کرده و فعالیت می‌کند. مأموریت منطقه‌ای واحد پارس آباد به دلیل اینکه یک منطقه ریزخ کشاورزی محسوب می‌شود در زمینه کشاورزی، آب و خاک تعریف شده است و مأموریت واحد بيله‌سوار نیز به‌عنوان تنها شهرستان استان که گمرک بین‌المللی دارد در زمینه تجارت خارجی تعریف شده است و هم‌اکنون نیز در زمینه صنعتی و فناوری اطلاعات و IT فعال است.»

رونمایی از اندیشکده غذا

و امنیت غذایی در واحد ورامین

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین-پیشوا و قرچک از رونمایی اندیشکده غذا و امنیت غذایی در این دانشگاه خبر داد. حامد زارعی در حاشیه رونمایی از این اندیشکده با تبیین مأموریت دانشگاه آزاد اسلامی برای هدفمندکردن پژوهش‌های دانشگاهی ویژه حل مسائل کشور به آن گفت: «بحمدالله دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه‌های مختلف با بهره‌گیری از ظرفیت‌های عظیم خود شامل نخبان و پژوهشگران متعهد و متخصص در عرصه‌های مختلف علم و فناوری ورود و براساس همین ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها موضوعات محوری را تعریف کرده است.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین-پیشوا و قرچک این واحد دانشگاهی را قطب کشاورزی، دامپروری و امنیت غذایی دانست و ادامه داد: «در راستای برنامه شاخص علمی این واحد دانشگاهی، برنامه جامع و مدون بر پایه مطالعه و کارشناسی صورت‌گرفته در بخش غذا و امنیت غذایی شناسایی، احصا و اولویت‌بندی شده و با پیگیری‌های انجام‌شده و اخذ مجوزهای لازم، شاهد رونمایی از اندیشکده‌ای هستیم تا بتوانیم از ظرفیت و توان بالای استادان بسجی برای رسیدن به دانشگاه مدنظر رهبر انقلاب بهره‌مند شویم.» گفتنی است در این همایش کشوری که در مشهد مقدس با محور ۴۰ سالگی انقلاب اسلامی و نقش دانشگاه در طلیعه تمدن نوین اسلامی برگزار شد، کارآمدی نظام اسلامی و دستاوردهای آن توسط چهره‌های برجسته کشوری برای حاضران تبیین شد.